

Głownia cebuli - *Urocystis cepulae* Frost

1. Systematyka

Rząd: *Ustilaginales*

Rodzina: *Tilletiaceae*

Rodzaj: *Urocystis*

2. Biologia i opis choroby

Głównym źródłem infekcji roślin są zarodniki grzyba zalegające w glebie, które dostały się tam z porażonych roślin. Zarodniki przetrwalnikowe sprawcy choroby mogą zasiedlać glebę, nie tracąc żywotności, nawet do 15 lat. Kiełkowanie tych zarodników może być rozłożone w czasie, dlatego na polach porażonych, choroba może występować permanentnie. Szybkiej infekcji i rozwojowi choroby sprzyja temperatura gleby 14 -19 °C oraz umiarkowana wilgotność gleby. Przy temperaturze gleby powyżej 23 °C następuje zahamowanie procesu infekcyjnego. W polskich warunkach rozwojowi choroby sprzyja zbyt wczesny wysiew nasion oraz długotrwały okres wiosennych chłódów. Choroba nie atakuje cebuli uprawianej z rozsady i dymki.

3. Opis uszkodzeń rośliny

Głownię cebuli stwierdza się najczęściej w rejonach, gdzie tradycyjnie już od lat uprawia się cebulę (Łęczycyca, Błonie, Ożarów Mazowiecki, Zakroczym). Grzyb poraża także pory oraz cebulę siedmiolatkę. Grzyb atakuje rośliny w fazie wschodów (skala BBCH 0/09) powodując podłużne, ołowianoszare smugi na szczypiorze. Po pęknięciu skórki wydostaje się brązowy proszek będący zarodnikami grzyba. Porażone liście są z reguły zgrubiałe u podstawy i nieregularnie powyginane.

Głownia cebuli – objawy na siewkach

4. Metodyka wykonania obserwacji

Pierwsze objawy choroby pojawiają się na cebuli w fazie wschodów (skala BBCH 0/09-12). Obserwacje choroby przeprowadzić w okresie wschodów od fazy rozwojowej w skali BBCH 0/9-12. Należy liczyć zainfekowane rośliny na poletku w 4-5 miejscach plantacji na próbie 50 roślin. Obliczyć procent roślin porażonych.

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Na zakażonym polu nie uprawiać cebuli przez okres 4-5 lat. Jesienią, w roku poprzedzającym uprawę, pole przeznaczone pod cebulę nawozić nawozami organicznymi (np. obornikiem). Nasiona zaprawiać fungicydami zawierającymi tiuram lub karboksynę w podwyższonych dawkach do 20 g/ kg nasion.

6. Ocena szkodliwości

Szkodliwość choroby jest uzależniona od stopnia zasiedlenia gleby przez grzyb oraz od przebiegu pogody w okresie wschodów i młodej fazy wzrostu roślin. Choroba występuje głównie w tradycyjnych rejonach uprawy cebuli (rejon: Błonie, Łęczycza, Zakroczym). Atakuje cebulę tylko podczas wschodów (skala BBCH 0/09).